

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20214 - Història del Món Actual
Grup	Grup 1, 2S, GHIS
Guia docent	G
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20214 - Història del Món Actual
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S, GHIS (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Elisabeth Ripoll Gil elisabeth.ripoll@uib.es	11:00	12:00	Dilluns	14/09/2015	14/09/2015	AC09
	11:00	12:00	Dilluns	21/09/2015	21/09/2015	AC09
Pere Salas Vives pere.salas@uib.es	15:00	16:00	Divendres	01/02/2016	03/06/2016	AC 09

Contextualització

L'assignatura "Història del Món Actual" se centra en l'estudi de la història universal, des de la Segona Guerra Mundial fins a l'actualitat. Per això es presentarà a l'alumnat els coneixements i les eines bàsiques per poder analitzar i comprendre aquest període i, sobretot, el temps present. S'ha de remarcar que, tot i el seu caràcter global, es ponderarà l'anàlisi d'aquells temes considerats essencials per a la comprensió dels principals debats històrics, polítics i socials dominants actualment.

L'assignatura gaudirà d'un marcat caràcter teòric i pràctic, de tal forma que l'alumnat pugui arribar a assolir els objectius essencials de l'assignatura per diversos mitjans. Per una part, gràcies a l'exposició de continguts per part del professor, però també per la realització de treballs de caràcter bibliogràfic o comentaris de textos o material audiovisual i la seva exposició a classe, de forma que la metodologia i els coneixements assolits en cada un d'ells pels seus autors, puguin ser compartits per tota la classe. Per últim, també s'ha de remarcar la realització de debats sobre les matèries a tractar entre l'alumnat i el professor.

El programa es vertebrarà seguint un eix cronològic, seguint els principals esdeveniments polítics, així com els trets socials i econòmics que han caracteritzat cada etapa del període estudiat. Per altra part, serà important el tractament que es donarà a les fonts audiovisuals, com un mitjà més per bastir el discurs històric

Requisits

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20214 - Història del Món Actual
Grup	Grup 1, 2S, GHIS
Guia docent	G
Idioma	Català

Competències

Específiques

- * CE-1: Llegir i interpretar documents de qualsevol naturalesa que siguin testimoni dels diferents períodes històrics (prehistòria, història antiga, història medieval, història moderna i història contemporània)..
- * CE-2: Conèixer els diferents corrents historiogràfics i la bibliografia essencial amb relació a cada un dels períodes històrics citats en l'epígraf anterior..
- * CE-3: Dominar les tècniques bàsiques per elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, de cada període històric..
- * CE-4: Elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, amb tècniques científiques. El treball de final de grau, convenientment tutoritzat, s'ha de dirigir molt especialment a aquest objectiu..
- * CE-5: Analitzar la situació de les societats humanes en els diversos períodes històrics, les seves relacions amb àmbits geogràfics diferents al propi, amb el medi ambient i amb els recursos materials al seu abast..
- * CE-6: Emprar el criteri de multicausalitat per entendre, analitzar i explicar els fenòmens històrics i els comportaments de les societats..
- * CE-7: Relacionar, a l'hora d'analitzar un tema, una etapa o un problema històrics, fenòmens de diferent naturalesa (polítics, econòmics, socials, culturals, religiosos, etc.)..
- * CE-8: Adoptar una perspectiva d'anàlisi destinada a presentar les conseqüències de tot tipus (polítics, econòmiques, socials, culturals) dels fenòmens històrics..
- * CE-9: Ser capaç d'exposar de manera coherent, a partir dels criteris de multicausalitat i intel·ligibilitat per a persones no iniciades, la naturalesa, el desenvolupament i les conseqüències dels fenòmens històrics..
- * CE-10: Analitzar i valorar l'aportació cultural (material i immaterial) de les diverses societats (espanyoles, europees i extraeuropees) de cada etapa històrica..
- * CE-11: Comprendre les relacions establertes entre les societats que, des d'àmbits geogràfics i culturals diferents, han compartit un mateix espai temporal..
- * CE-12: Valorar de forma crítica les diferents realitats socials actuals i del passat a partir de la consciència de la pluriculturalitat, del desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, de la igualtat entre dones i homes, de la solidaritat, protecció del medi ambient i de la cultura de la pau.

Genèriques

- * CB-1: Que l'alumnat hagi demostrat posseir i comprendre coneixements en l'àrea d'història que parteix de la base de l'educació secundària general i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda en els estudis d'història..
- * CB-2: Que l'alumnat sàpiga aplicar els coneixements d'història a la feina o vocació d'una manera professional i que tingui les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments, i la resolució de problemes o qüestions dins de l'àrea de la història..
- * CB-3: Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants dins l'àrea de la Història, per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre els temes rellevants de caràcter social, científic i ètic.
- * CB-4: Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions de l'àmbit de la història a un públic ja sigui especialitzat com no especialitzat.
- * CB-5: Que l'alumnat hagi desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors en l'àrea d'història amb un alt grau d'autonomia..
- * CG-1: Distingir, entendre i ser capaç d'explicar els grans períodes cronològics en què es divideix la història universal (prehistòria, història antiga, història medieval, història moderna i història contemporània), la raó de ser d'aquesta divisió i la seva cronologia, els trets estructurals que caracteritzen cada període així com

Guia docent

els aspectes de continuïtat i canvi que hi ha entre cada una de les etapes citades, la immediatament anterior i la immediatament posterior..

- * CG-2: Comprendre, utilitzar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la Història, així com l'específic de cada un dels grans períodes en què es divideix.
- * CG-3: Ser capaç de comprendre i explicar els comportaments actuals dels grups socials com a fruit, entre altres coses, d'un procés històric, relacionant els comportaments esmentats amb fets, fenòmens, problemes i comportaments –individuals i col·lectius– del passat..
- * CG-4: Identificar els trets estructurals i definitoris d'un moment o col·lectiu històrics, analitzant i explicant l'evolució cronològica d'aquests trets..
- * CG-5: Ser capaç d'accedir de manera autònoma a noves aportacions en la disciplina històrica (nous corrents historiogràfics, noves metodologies, nova bibliografia...) valorant-les com a fruit d'un enriquidor debat científic i de la necessitat de considerar el procés de formació i d'aprenentatge com una cosa pròpia de tota la vida..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

A. ASPECTES CONCEPTUALS I METODOLÒGICS

- A-1. Definició i presentació de continguts
- A-2. Debats sobre la delimitació d'espai i temps: Història Contemporània, Història del present i Història Actual
- A-3. Fonts per a l'estudi del Món actual

B. LA GUERRA FREDA I LA POLÍTICA DE BLOCS

- B-1. Postguerra i els inicis de la Guerra Freda
- B-2. Política de Blocs: Tensió i distensió
- B-3. De l'expansió econòmica a la crisi de 1973
- B-4. Democràcia liberal i Socialisme Real
- B-5. Aspectes poblacionals
- B-6. Moviments socials
- B-7. Descolonització
- B-8. Final de la distensió i "Segona Guerra Freda"
- B-9. Colapse del comunisme i final de la URSS

C. EL TEMPS PRESENT I EL NOU ORDE MUNDIAL

- C-1. Final de la guerra freda i nou orde mundial
- C-2. Globalització i temps present
- C-3. Creixement econòmic i crisi
- C-4. De la Comunitat Econòmica Europea a la Unió Europea
- C-5. Població: entre el creixement i l'envelliment
- C-6. Els nous reptes d'un món global

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Continguts teòrics	Grup gran (G)	Les classes teòriques tenen com a principal objectiu oferir els trets bàsics dels continguts teòrics i metodològics de l'assignatura. Formalment, l'exposició del professor es complementarà amb suports audiovisuals i, si escau, amb l'exposició de treballs finalitzats per part dels alumnes	43
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	Es tracta de seminaris monogràfics sobre temes considerats rellevants per a l'assignatura i que es considera que els alumnes han de treballar de forma específica, en el vessant teòric i pràctic	12
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Prova escrita en què s'hauran de demostrar els coneixements teòrics adquirits durant tot el curs al llarg de les diverses modalitats presencials	3
Avaluació	Examen Parcial	Grup gran (G)	Prova escrita en què s'haurà de demostrar els coneixements teòrics adquirits durant part del curs mitjançant les diverses activitats presencials	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Participació a Jornades i Activitats de l'Àrea d'Història Contemporàniapràctic.	Complementar els continguts de les classes teòriques mitjançant l'aprenentatge de tècniques i continguts afins, especialment de caràcter pràctic.	5
Estudi i treball autònom individual	Preparació examen	Estudi dels continguts teòrics i preparació de la prova final	45
Estudi i treball autònom individual	Preparació seminaris	Lectura i preparació dels textos per als seminaris	10
Estudi i treball autònom en grup	Treball de curs	Desenvolupar un estudi de caràcter monogràfic relacionat amb un tema específic de l'assignatura.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

El procediment d'avaluació d'aquesta assignatura combina els procediments presencials amb els no presencials.

És obligatori assolir un mínim de puntuació (4,1 sobre 10) en cada una de les modalitats

Seminaris

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Es tracta de seminaris monogràfics sobre temes considerats rellevants per a l'assignatura i que es considera que els alumnes han de treballar de forma específica, en el vessant teòric i pràctic
Criteris d'avaluació	Realització de lectures prèvies, demostrar capacitat d'interrelacionar coneixements, capacitat crítica i de debat

Percentatge de la qualificació final: 15%

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova escrita en què s'hauran de demostrar els coneixements teòrics adquirits durant tot el curs al llarg de les diverses modalitats presencials
Criteris d'avaluació	Prova escrita sobre la matèria de l'assignatura, tant l'exposada a les classes teòriques com en els seminaris. La prova constarà de preguntes per a desenvolupar, comentaris de text i/o d'imatges.

Aquells que hagin aprovat l'examen parcial, només s'hauran d'examinar de la matèria que no hagi estat evaluada en el parcial.

Aquells que hagin suspès l'examen parcial, s'hauran d'examinar de tota la matèria de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Examen Parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova escrita en què s'haurà de demostrar els coneixements teòrics adquirits durant part del curs mitjançant les diverses activitats presencials
Criteris d'avaluació	Prova escrita sobre la primera part de la matèria de l'assignatura, tant l'exposada a les classes teòriques com en els seminaris. La prova constarà de preguntes per a desenvolupar, comentaris de text i/o d'imatges.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Guia docent

Participació a Jornades i Activitats de l'Àrea d'Història Contemporània

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Complementar els continguts de les classes teòriques mitjançant l'aprenentatge de tècniques i continguts afins, especialment de caràcter pràctic.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 5%

Treball de curs

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Desenvolupar un estudi de caràcter monogràfic relacionat amb un tema específic de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Assoliment de coneixements específics, utilització de bibliografia adequada, interacció amb els coneixements teòrics i pràctics de l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- ARÓSTEGUI, J. (2004): *La historia vivida. Sobre la historia del presente*. Madrid, Alianza.
- AVILÉS, J., PARDO, R. i SEPÚLVEDA, I. (2014): *Las claves del mundo actual. Una historia global desde 1989*, Madrid, Síntesis.
- FONTANA, J. (2011): *Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945*, Barcelona, Pasado & Presente.
- GADDIS, J. L. (2005): *La guerra fría*, Barcelona, RBA.
- HOBSBAWM, E. J. (2001): *Historia del siglo XX: 1914-1991*, Barcelona, Crítica.
- JUDT, T. (2006): *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*, Madrid, Taurus.
- PAREDES, J. (Ed.) (2004): *Historia del mundo contemporáneo (s. XIX - XX)*. Barcelona. Ariel.
- VEIGA, F. (2008): *El desequilibrio como orden: una historia de la posguerra fría, 1990-2008*. Madrid, Alianza.
- VEIGA, F., E. UCELAY-DA CAL, et al. (1997): *La paz simulada. Una historia de la Guerra Fría, 1941-1991*, Madrid, Alianza.
- VINEN, R. (2002): *Europa en fragmentos. Historia del viejo continente en el siglo XX*, Barcelona, Península.
- ZUBOK, V. (2008): *Un imperio fallido. La Unión Soviética durante la Guerra Fría*, Barcelona, Crítica.

Bibliografia complementària

- ACEMOGLU, D. i ROBINSON, J. A. (2012): *Por qué fracasan los países. Los orígenes del poder, la prosperidad y la pobreza*, Barcelona, Deusto.
- CULLA CLARA, J. B. (2004): *Israel, el somni i la tragèdia. Del sionisme al conflicte de Palestina*, Barcelona, La Campana.
- ELEY, G. (2003): *Un mundo que ganar. Historia de la izquierda en Europa, 1850-2000*, Barcelona, Crítica.
- FISK, R. (2006): *La gran guerra per la civilització. La conquesta de l'Orient Mitjà*, Barcelona, RBA - La Magrana.
- FRIEDEN, J. A. (2007): *Capitalismo global: El trasfondo económico de la historia del siglo XX*, Barcelona, Crítica.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20214 - Història del Món Actual
Grup	Grup 1, 2S, GHIS
Guia docent	G
Idioma	Català

- JUDT, T. (2008): *Sobre el olvidado siglo XX*, Madrid, Taurus.
- JUDT, T. (2012): *Pensar el segle XX*, Barcelona, Magrana, La.
- LOWE, K. (2012): *Continente salvaje. Europa después de la Segunda Guerra Mundial*, Barcelona, Galaxia Gutenberg.
- MANN, M. (2009): *El lado oscuro de la democracia*, València, Universitat de València.
- MEREDITH, M. (2010): *África. Historia de 50 años de independencia*, Barcelona, Intermón Oxfam.
- PEREIRA, J. C., Ed. (2001): *Historia de las relaciones internacionales contemporáneas*, Barcelona, Ariel.
- REMNICK, D. (2011): *La tumba de Lenin*, Barcelona, Debate.
- SEGURA MAS, A. (2004): *Senyors i vassalls del segle XXI. Una explicació fonamental i clara dels conflictes internacionals*. Barcelona, La Campana.
- SERRA BUSQUETS, S., Ed. (2003): *Autogovern i democràcia a la Mediterrània occidental en el selge XX*. Eivissa, Res Publica Edicions.
- PRASHAD, V. (2012): *Las naciones oscuras. Una historia del Tercer Mundo*, Badalona, Península.
- STIGLITZ, J. E. (2006): *Cómo hacer que funcione la globalización*, Madrid, Taurus.
- TARROW, S. (2004): *El poder en movimiento*. Madrid, Alianza.
- TILLY, C. i WOOD, L. J. (2010): *Los movimientos sociales, 1768-2008. Desde sus orígenes a Facebook*, Badalona, Crítica.

Altres recursos

- Ministerio de Cultura. PARES. Portal de Archivos Españoles. www.mcu.es
- Naciones Unidas: <http://www.un.org>
- Unión Europea: <http://www.europa.eu>
- Fondo Monetario Internacional: <http://www.imf.org>
- The Avalon Project: 20th Century Documents: <http://www.yale.edu/lawweb/avalon/20th.htm>
- Revistas digitales: Arts and Humanities
- Veiga: un bolg

